

Pradžia >

Naujienos >

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa – realus pokytis, prasidedantis dabar

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa – realus pokytis, prasidedantis dabar

[Visagino „Žiburio“ pagrindinės](#)

[mokyklos kupolas](#)

2024 m. Rugsėjo 5 d.

Švietimo pažangos programa „Tūkstantmečio mokyklos“ (TŪM) jau pasiekė savo vidurio tašką: įvairios veiklos, skirtos tobulinti mokymą(si) sėkmingai vykdomos visose 58-iose programoje dalyvaujančiose savivaldybėse, 270 jų mokyklų. „Teigiamas pokytis švietime jaučiamas jau dabar“, – teigia visi šįkart

kalbinti savivaldybių ir mokyklų atstovai iš Ignalinos, Kazlų Rūdos, Lazdijų rajono ir Visagino. Projekto apimtis tikrai labai didelė: nuo naujų STEAM laboratorijų, meno kabinetų, įsigytų priemonių iki įvairių mokymų, stažuočių, dirbtuvių mokiniams ir mokytojams. Tad, nors atliktos studijos teigia, kad tikrasis pokytis švietime gali įvykti tik per dvylika metų, šiandien jau galime pasidžiaugti TŪM programos atnešamais rezultatais.

Pokytis: patogesnė aplinka, stiprėjanti tinklaveika ir plečiamas akiratis

Rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanijai „Spinter tyrimai“ dar šią gegužę atlikus šalies gyventojų tyrimą, paaiškėjo, kad 79 procentai šalies gyventojų sutinka, jog Lietuvai svarbu sumažinti atotrūkį tarp didmiesčių ir mažųjų miestelių moksleivių galimybių bei mokslo pasiekimų. Tuo pačiu net 77 proc. respondentų, žinančių apie TŪM programą, mano, kad ji gerina Lietuvos švietimo sistemą.

Panašu, kad TŪM programos tikslas – sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymo(si) sąlygas mokinių pasiekimų atotrūkiams mažinti – nors ir ne septynmyliais žingsniais, bet po truputį tampa realybe. Jau dabar galima pastebėti teigiamus pokyčius to link.

„Gerėja ugdymo aplinka – įsigyjamos įvairios mokymo priemonės, baldai. Plečiasi bendravimas bei bendradarbiavimas su partneriais, vaikai vis dažniau ugdomi įvairiose ugdymo aplinkose, daugėja išvykų (TŪM lėšomis nuomojamas autobusas į įvairias TŪM veiklas vaikus veža kone kasdien), kurių dalis vyksta kartu su kitų mokyklų mokiniais, plečiasi mokinių akiratis, stiprėja ugdymas karjerai“, – pasakojo Ignalinos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus vyriausioji specialistė Rita Gasiukevičienė.

Apie teigiamus pokyčius pasakoja ir Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja Ina Živatkauskienė: „Buvo įsigyta inovatyvių ugdymo priemonių ir laboratorinės įrangos, įrengtos poilsio erdvės mokiniams, šiuolaikiškos mokytojų darbo vietos, vyko pedagoginių darbuotojų ir administracijos mokymai bei stažuočių. Stažuočių metu įgyta geroji patirtis panaudota sukuriant geresnes mokymo ir mokymosi sąlygas mokytojams bei mokiniams, t.y. modernizuotos kultūrinio, STEAM ugdymo aplinkos mokymo(si) proceso organizavimui ir tinklaveikai“.

Labai kompleksiška TŪM programa, kurioje privalomos tiek vadinamosios „kietosios“, tiek „minkštosios“ veiklos, siekia pokyčio per keturias mokyklų veiklos tobulinimo sritis: STEAM ugdymą, kultūrinį ugdymą, lyderystę veikiant ir įtraukijį ugdymą. Kertinis programos principas – tinklaveika. Kalbėdami apie jau dabar jaučiamą pokytį, daugelis pašnekovų pabrėžė būtent šio proceso, kurio metu savivaldybėje dalijamasi įvairia infrastruktūra ir turimais ištekliais, suaktyvėjimą.

„Sustiprėjo tinklaveika tarp mokyklų, plėtojamos mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijos, dalijamasi gerąja patirtimi. Vykstant inovatyvias veiklas, panaudojant tinklaveiką ir naujus metodus keičiamas ugdymo turinio organizavimo modelis. Naudojami nauji mokymo metodai, pamokos vedamos netradicinėse erdvėse, vyksta bendros veiklos su socialiniais partneriais. Įtraukiamas kiekvienas mokinys, nepaisant esamų sunkumų ar individualių poreikių. Pastebime, kad auga mokinių pasitikėjimas savimi, stiprėja pasirengimas būsimų iššūkių įveikimui“, – pasakoja Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus TŪM programos veiklų koordinatore Angelė Mizerienė.

Pasak pašnekovės, mokiniai labai vertina netradicines ir integruotas pamokas, kur gali ne tik sužinoti, bet ir pamatyti, paliesti, išbandyti kažką naujo. Tai padėjo pagerinti specialiųjų poreikių turinčių mokinių lankomumą.

Negana to, A. Mizerienė atkreipė dėmesį, kad nuo TŪM programos įgyvendinimo pradžios lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalies pažangumas pagerėjo apie 12 proc., matematikos – 11,55 proc.

Infrastruktūros pokyčiai – kurti pokyčiams ugdyme

Turbūt greičiausiai pastebimi pokyčiai – būtent infrastruktūros atnaujinimas ir priemonių įsigijimas. Dar rengiant savivaldybių pažangos planus, buvo privaloma visas vadinamąsias „kietąsias“ veiklas pagrįsti „minkštosiomis“ – kitaip tariant, infrastruktūros pokyčius įveiklinti, kad jie tikrai nešų realią naudą ir pokytį.

„Dalyvaudama TŪM programoje, mokykla atnaujino dalį erdvių. Atlikti paprastojo remonto darbai penkiuose mokyklos kabinetuose, kurie tapo ne tik estetiškesniais, bet ir atitinka universalaus dizaino principus. Mokyklos teritorijoje įrengta lauko klasė KUPOLAS, kurioje vyksta formaliojo ir neformaliojo ugdymo veiklos, kultūriniai renginiai, mokinių susirinkimai, projektinių veiklų pristatymas. Mokyklos 5–6 klasių mokiniai daugelio mokomųjų dalykų mokosi naudodami Scoolisy integruoto ugdymo platformą – mokiniai turi asmeninius kompiuterius, ausines ir gali dirbti individualiu tempu įsisavindami bazinę mokomąją medžiagą“, – apie dalį įvykusių pokyčių pasakoja Visagino „Žiburio“ pagrindinės mokyklos, kuri yra TŪM dalyvė, direktorė Asta Bauraitė.

A. Bauraitės teigimu, šiuo metu labiausiai laukiama gamtos mokslų laboratorinės įrangos, taip pat jau vykdomi pirkimai sensorinio kabineto įrangai įsigyti. Visos šios priemonės turėtų padėti sukurti dar inovatyvesnę ir efektyvesnę ugdymo procesą bei jį padaryti dar labiau prieinamą įvairių gebėjimų ir pomėgių mokiniams.

„Svarbu tai, kad veiklos vykdomos tinklaveikos principu, nes projekto metu sukurtose mokyklų erdvėse galės bendradarbiaudami veiklas vykdyti miesto mokytojai ir mokiniai. Tikiuosi, kad dalyvaujant TŪM projekte tinklaveika tarp mokyklų įgaus naują pagreitį“, – sako Visagino „Žiburio“ pagrindinės mokyklos direktorė.

A. Mizerienė, kalbėdama apie labiausiai džiuginančius infrastruktūros pokyčius, išskyrė Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijoje įkuriamą edukacinę erdvę, kurioje bus organizuojamos socialinių, emocinių ir sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo veiklos, teikiamos socialinio pedagogo ir psichologo konsultacijos, vykdoma namų darbų klubo veikla. Visų savivaldybės mokyklų mokiniai galės naudotis šia erdve atvykę į STEAM centrą.

Tuo tarpu Lazdijų rajono Veisiejų Sigitos Gedos gimnazijoje įsigyta priemonių technologijų kabinetui, kino žiūrėjimo įranga aktų salei, muzikos priemonės. Bus vykdomos technologijų pamokos, neformalus ugdymas, menais pagrįsti tyrimai, foto kelionės ir kūryba.

„Mokiniams sukuriama daugiau galimybių naudotis moderniomis priemonėmis. Infrastruktūra neatsiejama ir nuo mokytojų kvalifikacijos tobulinimo, tinklaveikos modelio sukūrimo. Mokytojų dalyvavimas įvairiuose mokymuose, seminaruose padeda atnaujinti, pagilinti žinias bei kompetencijas, prisitaikyti prie šiuolaikinio ugdymo metodų, pamokų kokybės gerinimo“, – sako A. Mizerienė.

Ignalinos rajono savivaldybėje įrengta lauko muzikos instrumentų pievelė, kuri džiugina ne tik mokinius, bet ir miesto svečius. Nuo rudens joje planuojamos STEAM ir kultūrinio ugdymo pamokos. Net dvidešimčiai mokomųjų kabinetų įsigyti nauji mokykliniai baldai, greitai bus nupirktos ir balansinės pagalvėlės, veiklų sienelės – visa tai atliepia ir įvairius mokinių poreikius. Taip pat nupirkti baldai kalbų laboratorijai, įrengta oro stebėjimo sistema, kuri, tikimasi, leis mokiniams rečiau sirgti ir dėl to didinti pamokų lankomumą. Įsigytos įvairios mokymo priemonės: pradedant interaktyviais ekranais, baigiant mobilia STEAM laboratorija.

„Tikimės dar geresnės, įdomesnės mokymų kokybės, dar aktyvesnės tinklaveikos ir bendradarbiavimo su kitomis ugdymo įstaigomis. Svarbiausias laukiamas darbas – mokyklos remontas ir lifto įrengimas bei su tuo susiję iššūkiai. Taip pat interaktyvaus mokyklos muziejaus, nusiramino ir sensorinio kambario,

bendravimo ir darbo erdvės, poilsio erdvės įrengimas“, – apie artimoje ateityje laukiančius darbus pasakoja R. Gasiukevičienė.

Ateities vizija – daugiau galimybių visiems mokiniams

Veiklų iš tiesų labai daug, bet visos jos susiveda į labai konkrečias savivaldybių vizijas, kurios, rengiant pažangos planus, buvo išgrynintos atlikus švietimo būklės analizę. Nors TŪM programa vyksta jau pilna apimtimi, be abejo, kaip ir kiekvieno projekto vykdyme neapsieinama be iššūkių. Tarp jų – ilgai trunkančios viešųjų pirkimų procedūros ir žmogiškųjų išteklių stoka.

„Labai jaučiamas žmogiškųjų išteklių trūkumas tiek „minkštosiose“, tiek „kietosiose“ veiklose. Dėl TŪM programos darbo krūvis yra padidėjęs tiek pedagogams, tiek administracijai. Labai daug laiko užima įvairių projekto dokumentų rengimas, derinimas. Na, bet viskas sprendžiama bendraujant, kalbant, ieškant galimybių, tikslinant ir koreguojant numatytas veiklas“, – pasakoja Ignalinos savivaldybės Švietimo ir kultūros skyriaus vyriausioji specialistė.

Paklausta apie ateities perspektyvas ir laukiamus rezultatus, R. Gasiukevičienė sakė, kad tikisi įgyvendinti tai, kas ir numatyta jų pažangos plane: pagerinti sąlygas mokinių mokymui ir mokymuisi, sustiprinti darbuotojų kompetencijas, atliepiant mokinių poreikius, padėti kiekvienam mokiniui pažinti save ir atskleisti savo geriausius gebėjimus.

„Siekiamo pokyčio idėja – laimingas, savimi ir kitais pasitikintis, išsilavinęs ir sveikas žmogus, kuriantis gerovę savo krašte“, – sako pašnekovė.

Jai antrina ir Lazdijų rajono savivaldybės administracijos TŪM programos veiklų koordinatorė: „Tikimės, kad įgyvendinus investicines veiklas į infrastruktūrą per TŪM programą, parengus tinklaveikos modelį, tvarkaraštį, kitus darbus, bus užtikrintas įtraukusis ugdymas, efektyvesnė tinklaveika. Visiems mokiniams, net ir iš nutolusių gyvenviečių, bus suteikiamos vienodos galimybės. Tikimasi, kad TŪM programos pagalba bus gerinamos mokytojų darbo sąlygos, o aktyvi komunikacija padės į savivaldybę pritraukti daugiau naujų mokytojų“.

TŪM švietimo pažangos programa buvo parengta visuminiam problemų sprendimui, siekiant užtikrinti kuo geresnes mokymosi sąlygas kiekvienam vaikui, nepriklausomai nuo jo gyvenamosios vietos ar socialinės padėties, mažinti mokinių pasiekimų atotrūkius tarp skirtingų šalies savivaldybių, skirtingų savivaldybės mokyklų.

Projekto biudžetas – 210 mln. eurų iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano lėšų ir ne daugiau kaip 44,1 mln. eurų iš valstybės biudžeto lėšų pridėtinės vertės mokesčiui kompensuoti. Konkreti parama savivaldybei priklauso nuo jos pažangos plano vertės ir mokinių skaičiaus savivaldybėje.

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

<https://www.esf.lt/naujienos/tukstantmecio-mokyklu-programa-realus-pokytis-prasidedantis-dabar/1491>